

Operatie aan de amandelen bij volwassenen

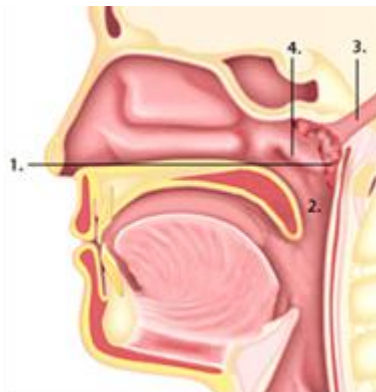
U bent bij de keel-, neus- en oorarts geweest in verband met een ontsteking aan de amandelen. Samen heeft u besloten om de amandelen te laten verwijderen. In deze folder leest u over ontstekingen aan de amandelen en de behandeling daarvan bij volwassenen.

Wat zijn de amandelen en wat is hun functie?

Amandelen zijn een onderdeel van het lymfekliersysteem van het lichaam. De lymfeklieren hebben een belangrijke taak in de bestrijding van infecties: ze vangen binnendringende ziekteverwekkers op en maken deze onschadelijk.

In de overgang van de mond/neus naar de keel is veel van dit lymfeklierweefsel te vinden. Op sommige plaatsen is het weefsel verdikt; dit zijn de amandelen. Ze zitten achter de neus, in de keel en achter op de tong.

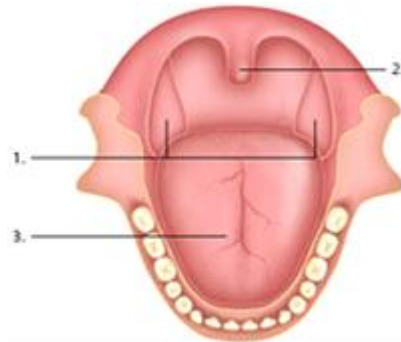
De neusamandel (adenoïd) zit in de ruimte achter het zachte gehemelte, boven in de neus-keelholte. Deze amandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Na het achtste jaar wordt hij steeds kleiner, maar soms blijft de neusamandel tot op latere leeftijd bestaan.

1. neusamandel
2. neus-keelholte
3. buis van Eustachius
4. opening van de buis van Eustachius

De keelamandelen (tonsillen) zijn zichtbaar als knobbels links en rechts achter in de keel. Midden tussen de keelamandelen hangt de huid, het aanhangsel van het zachte gehemelte.

De tongamandel gaat aan de zijkanten van de tong over in de keelamandelen.

Waarom amandelen verwijderen?

Wanneer de amandelen de hoeveelheid binnendringende ziekteverwekkers niet meer aan kunnen, raken ze zelf ontstoken. Hierbij treedt in het algemeen een forse zwelling van de betrokken amandelen op.

De amandelen zijn dan niet meer nuttig, maar worden zelf de oorzaak van ontstekingen. Wanneer de amandelen meer kwaad dan goed doen, stelt de KNO-arts voor ze te verwijderen.

De tongamandel geeft bijna nooit problemen. De amandelen vormen maar een klein deel van het totale lymfekliersysteem, daarom heeft verwijdering geen merkbare gevolgen voor de afweer van het lichaam.

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTinfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTinfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

Wat voor klachten kunnen de amandelen geven?

Klachten bij een ontstoken neusamandel:

- verstopte neus
- door de neus praten
- herhaalde perioden met verkoudheden
- open mondademhaling
- snurken

Klachten bij ontstoken keelamandelen zijn:

- Keelontsteking, slechte adem
- Slikklachten, afgenomen eetlust
- Koorts
- Lymfeklierzwellings in de hals
- Moeheid en hangerigheid

Wanneer is het gewenst om de keelamandelen te verwijderen?

De beslissing om de amandelen te verwijderen is afhankelijk van de ernst van de klachten en hoe vaak deze voorkomen.

Wanneer het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen (pijnstillers en/of antibiotica) te bestrijden of als er te vaak medicijnen moeten worden gebruikt, kan het verstandig zijn om de amandelen weg te nemen. Soms zal hierbij de neusamandel, indien deze nog aanwezig is, ook verwijderd worden.

Bij abcesvorming wordt meestal eerst het abces geopend. Daarna kunnen de keelamandelen aansluitend of na een paar weken verwijderd worden, als de keelamandelen weer tot rust zijn gekomen.

Vorbereiding op de operatie

Een normale bloedstolling na de operatie is van groot belang, daarom mag u voorafgaand aan deze ingreep geen bloed verdunnende middelen gebruiken. Deze middelen zorgen ervoor dat het bloed minder goed of in het geheel niet stolt. Het gaat hierbij met name om pijnstillers die acetylsalicylzuur bevatten (Aspirine, Acetosal, Ascal, Carbasalaatcalcium etc.). Wanneer u wordt begeleid door de trombosedienst en dus antistolling gebruikt, moet u dit absoluut melden aan de behandelend kno-arts.

Eveneens moet u het vermelden als er in uw familie aangeboren bloedstollingsstoornissen voorkomen.

Nuchter zijn

In verband met de veiligheid tijdens de operatie zijn er regels opgesteld over wat u wel en niet mag eten en drinken voorafgaand aan de operatie.

Wij verzoeken u uitdrukkelijk de informatie daarover in de folder 'onder narcose' te lezen.

Hoe vindt de operatie plaats?

Het verwijderen van de keelamandelen bij kinderen heet "amandelknippen". Hierbij worden met een speciaal instrument de keelamandelen in één beweging als het ware losgewoeld van de onderlaag. Bij volwassenen (en kinderen ouder dan 10 jaar) zullen de amandelen meestal verwijderd worden door ze stapsgewijs los te maken, ook wel pellen genoemd. Dit laatste gebeurt, omdat de keelamandelen bij ouderen veel vaster zitten aan de onderliggende weefsel laag. De ingreep vindt gewoonlijk plaats onder algehele narcose. U zult van de ingreep niets merken, omdat u slaapt.

Is er een kans op complicaties?

Bij iedere operatie, ook het verwijderen van de amandelen, is er sprake van enig risico. In dit geval is het voornaamste risico een nabloeding.

De kans op een nabloeding is de eerste 12 uur na de ingreep het grootst en is bij volwassenen groter dan bij kinderen. Daarom blijven volwassenen meestal de dag na de ingreep nog in het ziekenhuis.

Bij een nabloeding ontstaat een bloeding onder het stolsel. Het is vaak voldoende om onder plaatselijke verdoving zo'n stolsel te verwijderen. Soms, in ongeveer 2% van de amandeloperaties bij volwassenen, is het nodig om de nabloeding onder narcose te behandelen.

Er is een kans dat uw smaak na de operatie verandert, dit is meestal van tijdelijke aard.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Direct na de ingreep heeft u pijn in de keel en moeite met slikken. De pijn kan uitstralen naar de oren. Zo nodig kunt u de verpleging om een pijnstillend middel vragen. Veel drinken van koud water is belangrijk en kan de pijn verlichten. Daarnaast moet u het schrappen van de keel zien te voorkomen. Meestal komt er na de operatie wat vers bloed uit de keel. Ook kan donker bloed worden gebraakt; dit is oud bloed dat tijdens de operatie in de maag terecht is gekomen. Soms kan er ook een beetje bloed uit de neus lopen; dit komt doordat het beademingsbuisje via de neus werd ingebracht. Na het verwijderen van de neusamandel treedt vaak ook enig bloedverlies uit de neus op.

Naar huis

U mag de volgende dag naar huis tenzij zich bijzonderheden voordoen. U kunt op eigen gelegenheid naar huis, maar u mag niet zelf een auto besturen.

U krijgt alleen een controle afspraak indien de specialist dit nodig acht.

Weer thuis

Pijn kan gewoonlijk goed worden bestreden met paracetamol, bij voorkeur in de vorm van een oplostablet of zetpil. Gebruik dit de eerste dagen vier maal daags (8-12-18 en 22uur) Op de plaats waar de amandelen zaten, vormt zich een grijswitte korst, die meestal na zeven tot acht dagen loslaat en spontaan verdwijnt. De adem kan hierdoor wat weeïg ruiken. Bovendien kunt u een wat metaalachtige smaak hebben. Ook dit verschijnsel verdwijnt vanzelf.

Leefregels voor thuis

- Een week geen etenswaar met scherpe randen gebruiken, (bv patat, chips ect.)
- Een week niet te gekruide eten
- Veel drinken, maar niet te heet
- Geen rode dranken (dit maskeert een nabloeding)
- Een week niet te warm douchen

- 's nachts moet u twee keer drinken gedurende 1 week
- Een tot twee weken niet werken/sporten
- Een week in ieder geval niet roken
- Een week in ieder geval geen alcohol drinken

Verder kan bouillon een plezierige afwisseling zijn. Melkproducten worden over het algemeen als plakkerig en vervelend ervaren en koolzuurhoudende dranken als te prikkelend. In principe bent u na een tot twee weken hersteld en kunt u uw werkzaamheden weer hervatten.

Wanneer contact opnemen?

Nabloeding

Wanneer u een forse nabloeding krijgt, dan moet u direct contact opnemen met het ziekenhuis:

- Ziekenhuislocatie Almelo, polikliniek keel-neus-oorheelkunde, telefoonnummer 088 708 33 50 (tijdens kantooruren)
- Ziekenhuislocatie Hengelo, polikliniek keel-neus-oorheelkunde, telefoonnummer 088 708 52 65 (tijdens kantooruren)
- Spoedeisende hulp, telefoonnummer 088 708 78 78 (buiten kantooruren)

Koorts

Als u een temperatuur heeft van boven de 39°C dan moet u de huisarts waarschuwen.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u die stellen aan de KNO-arts. Meer informatie leest u ook op de website kno.nl